

„Oh, Time, Strength, Cash, and Patience!”

az éj meglehetősen hűvös itt lent, a hidegfolyosóban, mozdulatlanságban a matracon; a matrac készítője, minthogy csináltatott ágybetétről van szó, vidéken él; mélyen vallásos, valami ismeretlen, felfutóban lévő hiten van, mindemellett csupán homályos, maszatos, füledt érzet maradt meg belőle, feleségéből, gyermekeiből; nyugodt szótlanlás, füttyörészés és bizonyosság, mint akik pontosan tudják, így a legjobb. szelíd önfejlésükben nem a térítő fajtához tartoztak, inkább azok közé, akik hallgatnak, nincs már mit szólniuk, mindent elmondtak, Jónás-félék, kiülnek a városfalak elé, lesik, mi fog történni; de az Úr megbánta elgondolását, visszakozott, szánakozott a zsákruhás, kócos, összehamuzott fejű városlakók láttán, kik zokogva ültek a szürke porban, lesütött szemmel – különös, régi szokás beborítva lenni valami elégetettel; elzavarták szeretőiket, nem ettek, nem is ittak, hibernálódtak a rémülettől, hogy az Úr visszavonja lelkét, leheletét, mely nélkül egyetlen teremtmény sem mozdulhat, majd beleőrültek a gondolatba; állataik sem ettek, sem ittak, bögtek szomjúságukban, szédelegtek, kóvályogtak, és az Úr mindezért megsajnálta őket. Jónás meg bevágta a durcát, hiába tépte a száját ezeknek a hülyéknek, barmoknak, vad, kegyetlen csúrhének, az Úr meghazudtolta, nevetségessé tette őt, minden másképp let, s nem úgy, ahogy az Úr megmondani, közleni parancsolta, melyek alapján Jónás kihirdette szolgálati közleményét, így ömagából még a városlakóknál is sokkal nagyobb hülyét csinált, ez a kurva város fontosabb az Úrnak, mint – mint (...?), erre már Jónás sem emlékezik, kába csoszogással odébb rakja magát, kicsit később sehova sem feküdhöz a hőség elől, csak nézi a falakat, révül, és várja, hátha az Úr mégis megteszi.

Akkor legyen először az én matrackészítőm, Jónás helyett inkább Hosé. És lett Hosé. Túl keményre gyártotta ágybetétemet, invenciótlanul látott neki, mondhatni szívét-lelkét kivette belőle – a matrac el nem visel (el nem viselem), un, idegesítem, éppenhogy megtűr magán, emiatt előbb vagy utóbb, de azt hiszem, inkább előbb, lecserélem, kidobom a francba, ez a matrac kiegészítő képzeletem, cenzúrázza az álmaim, és ami a legkülönösebb: elhagynak a testi vágyak is, fekszem, mint egy vágópulton, ez a matrac minden vonzalmat kimetél belőlem. Rémlik, mintha Hosénak legalább hét vagy nyolc gyermeke született volna – a család számára minden biztonnal másfajta ágybetéteket készített, meglehet, hogy simán bevásárolt egy bútor nagykerben (az ember könnyen ráfizethet az igényességre); elszaporodtak, jelentette ki Armadio határozottan a matrackészítő mester lugasában, az otelló szőlőfürtök és kacsok, sötétzöld levelek árnyékában, ahol türelmesen várakoztunk, ücsörögtünk, kibekeltük az utolsó simításokat, mindeközben körénk sereglettek a mester gyermekei, kivétel nélkül vörös hajúak, szúrós szeműek, szótlanul néztek, mosoly nélkül vizsgáltak minket, rendes emberek vagyunk-e; próbáltunk kedélyeskedni, vicceskedni, közönyösen figyeltek, majd megfordították a kopott kis tricikliket, műanyag motorokat és odébbálltak; amikor kint az utcán, a Hosé kapuja elé vetődött kóborkutya ugatni kezdett rájuk, Armadio rögvést megkérdezte: tessék, mit mondtál? szólta? Semmi, semmi, válaszoltam, nem én voltam, csak egy kutya. Mielőtt elhozhattuk, kifizethettük volna a matracos, Hosénak jócskán akadt még igazítanivalója rajta, órányi munka hiányzott a matrac elkészültéig, ennek ellenére komótosan tömködte bele a fehér műanyaghabot, netán vatelint, ki tudja, mit; sietségnek, iparkodásnak nyomát sem tapasztalhattuk Hosén; ácsorogtunk a garázsból átalakított műhely bejáratánál, addigra elég volt a lugasból, a lebetonozott udvarból, megnéztük, mi a drótkéfélt csinálhat még a matraccal Hosé, kezdtünk kissé türelmetlenné válni; végre nekilátott bevarni a matrac oldalát, közben nagyon fájni kezdett a feje, talán felment a vérnyomása is, pirulát kért tőlem, én meg nem szedek gyógyszert, úgyszólván sohasem fáj a fejem, miért lett volna pirulám, így hát visszaballagtunk Armadióval, és tovább ücsörögtünk a lugasban, ahonnan némi kilátás nyílt a műhelyre – ekkor Hosé óvatosan körülnézett, Armadióval éppen azon agonizáltam, fel fog-e férni a kocsi csomagtartójára az ágybetét, Hosé megnyugodott, jól van, éppen másra figyelünk; most az a legfontosabb, gondolta Hosé, „hogy rakják a fejfájásból ebbe a matraccba” – sikerült is, jól telegyömösölte fejfájással; ha ebben a pillanatban nem fordulok hirtelen a műhely felé, észre se vesszük Hosé mesterkedését. Aztán pluszban még belefújta orrát az utolsó, tömködni való vatelincsomóba, majd lezárta a rugózatot, bevarrta a huzatot, és nyájasan odaszólt: vihetik, kész, használják egészséggel! Máskülöben, sok tekintetben egyáltalán nem vagyok válogatós, kényes, ebben a pillanatban mégis úgy éreztem, szólnom kéne, észrevételeznem, ám hamar beláttam a helyzet valószínűtlenségét, ugyan, mit alakíthatnék ki ebből – hasítottam fel újra a matracos, miután órákat tiporogtunk itt? Végre szabadulni szeretnénk, nem tehetem meg barátom, Armadio életével, sem Hosé életével; ugyan, mire mennék a reklamációval, bánkódnának értelmetlenül egy felhasogatott ágybetét felett, a vörös hajú gyermekek hallgatag, szemrehányó tekintetétől égetve, a matracos mester elsírná magát, veszélybe sodortam szerény megélhetését, jó érzésű ember nem tesz ilyet, mondaná, és titokban, mikor újra összevarná a kárpitot, rakna bele magas vérnyomást, emelkedett koleszterinszintet, diabetezt, s ki tudja, mi mindent még, amitől irtózom, és amit tudatos életmóddal elkerülni igyekszem. Időközben befelhősödött, majdnem esni kezdett, izgultunk, hogy megázik, tönkremegy a matrac (noha abban az adott pillanatban, már tönkön is volt, ámbár egyidejűleg nem feküdtem rajta, vele, ennek határozottabb gondolatától elfordítom tekintetem, azt inkább nem képzelem el, ahogy a matrac, és rajta én, s mi együtt a tönkön, valami óriási bárd ese-

ményterében), szerencsénkre csak pár csepp eső hullott, aztán elállt, feltettük az ágybetétet Armadio tragacsának csomagtartójára, és elvitörültünk vele.

Borzongató az éj, itt a hidegfolyosóban, a lakás láthatatlan katakombáiban – a zsidbadtság mozdulatlanságba nyalából, hideg, párás levegő, rosszul szigetelt ablakok, balkonajtók résein közlekedő, ide-oda járó, lappangó légmozgások boronálnak, melyeket csak ebben a dermedtségben a matracon érzékelnem, de akkor nagyon is; félelem, mi lesz velem – miért ül agyamra a jövő nullképzete? Mi dolgom avval, ami lesz? Törődjem inkább avval, ami van, a romlással, mely bennem testesült meg. Sehol vagyok, az úgynevezett seholban, félek elaludni, fejemet sem mozdítom, perifériás látással érzékelem a szétdobott, koszos zoknikát, könyveket, világító készletét fényeket, hosszabbító, számítógép, CD-lejátszó kis piros lámpáit, más, kékesen, zöldesen villódzó pontokat, melyek kijelölik, ábrázolják, hogy még van élet, tele feszültséggel, jelenleg minden működik; napról napra újratermelődöm, generálódok; szememben a csapocskák és pálcikák folyamatosan lecserélik korongjaikat – cserélem az anyagot –, elhasznált korongocskáim milliószámra vándorolnak kifelé, ahol a pigmenthámsejtek már várnak rájuk, és bekebelezik őket, tehát látszat szerint minden rendben, minden a saját meghatározott útján halad, mégis rendkívül kimerültnek érzem magam. Nyáron alig voltam itthon, más fekhelyeken mélyen, édesen aludtam, süppetegen; bujálkodtam színes képzeletimmel. Ez volna tehát a helyzetem, újra befogott az itthonlét lasszója, valami baj van ewel a matracral, elodázhatatlan a döntés, ennek ellenére halogatom a matrac erkélyről való lehajtását, mintha ragaszkodnék alkalmatlan fekhelyemhez; az erőt, mely a matrac megsemmisítéséhez szükséges, a matrac veszi el, ez a dög foszt ki, s forgat ki mindenemből.

Armadio felhívta figyelmemet az emlékező szivacsra. A memory foam majd felveszi testem domborulatait, mélyedéseit, és így megfelelő ellenhatást gyakorolva, képes lehet kioltani Hosé mester vizsgaremekének végkimerülés felé sodró fiziológiai hatásait. Armadio észrevette, mennyire ijesztően elhagyom magam, igen, ijesztően; lassan felél a matrac, így Armadio vészforgatókönyvet léptetett életbe, elment, és azonnali hatállyal beszerezte az emlékező szivacsot, nagyon rendes volt tőle, barát, aki észrevételez és beruház – Armadio kezd feljönni nálam az első helyre; elhozta a szivacsot, ledobta a matrac mellé, majd meggondolta magát, és úgy döntött, nem bízza a véletlenre, jelesül rám; kicsomagolta és eligazgatta az ágybetétet. Marasztaltam. Dohányozni, beszélgetni kezdtünk a kitárt ablakoknál; a szemközti folyóvízzel benőtt ház kertjében élő izgága kutya ugatására, Armadio azonnal megkérdezte: tessék, mit mondtál? – tudta, hogy ezen, ha máson már nem is, de ezen röhögünk, ez bejön, és valóban be is jött, röhögtem és válaszoltam: nem én voltam csak egy kutya. Azután Armadio csutkára rágta az almát, amivel vendégül láttam – többnyire készületlenül érnek a látogatók, ilyenkor almát, néhány diót (héjában) és egy tavalyi kiránduláson talált gubacsot helyezek el ízletesen ezüst tálkán, ezt kínálok fel, és mindannyiszor sikert aratok ewel a kompozícióval, nagy örömmel az almát választják – Armadio, személy szerint, a maga részéről szívesen próbálkozna a gubaccsal is, majd e bejelentés után a csutkát elegáns mozdulattal kivágta a tárva-nyitva hagyott ablakon, ahonnan a koromsötéttől, az éjfél mozdulatlanságból nem kis megdöbbenésünkre, néhány másodperc múltán az előbb említett almacsutka határozottan visszaérkezett, magyarán, valaki visszahajtotta a szobába.

Azon az éjszakán a memory foam sajnos csalódást okozott, minthogy a matrac felőli oldalon, a fonákján kezdett emlékezni, az irányomba való emlékezés mellőzésével, egy titokzatos valami ellenpontjait jelenítette meg; a memory foam lenyomatai bizalmatlansággal töltöttek el az ágybetét láthatatlan, szervetlen világa iránt, végül egészen különös sejtéshez vezettek: élet lehet a matracban. Így hát újjólág kénytelen leszek felhívni a figyelmet, csakhogv sajnos nem találom a figyelem telefonszámát, emiatt inkább felnyalábolom az immár elodázhatatlan kérdést: Mit rakhatott, mit tömhetett annak idején Jónás Hosé mester ebbe az ágybetétbe? Kimegyek a konyhába, de még a konyháig sem szükséges botorkálnom, inkább kihúzom az éjjeliszekrény fiókját, előveszem nemesacél vadásztörömet, mely borotvaéles, és felhasználom vele a matracot, haladéktalanul.

A jelenségek feltárása kockázatos tevékenység, a velük való folyamatos kölcsönhatás miatt – nem számíthatunk könnyed idegenvezetésre, elég csak Armadióra gondolnunk, időnként még egy almacsutkát sem lehet következmények nélkül kihajítani éjfélkor az ablakon, a jelenségek gyakorta visszadobálnak, nehéz megtalálni a biztonságos, jótékony távolságot, s valójában ilyen távolság nem is létezhét, hiszen egy ilyen distancia eleve lehetetlenné tenné az igazi, értelmezhető, használható adatok felvételét; megismerhetjük a valamit, ha legalább egyvalaki öltre megy vele, és az a valaki tudatja a közösséggel, a többiekkel a tényállást – vajon hisznek-e neki? Erre a túraútvonalra merészkedem vadásztörömet szorongatva kezemben, bár egyelőre a matrac miatt átvirrasztott éjszakák törődöttségében, elcsigázottságában imbolygok a mondatok között; joggal tartható könnyelműségnek ebben a lelki és testi alultápláltságban belevágni, érdemes segítőt hívnom, ezt hamarosan meg is teszem: Piroskát, jónás női doppelgangerét választom mentoromul, patrónusomul.

Elszánom magam, késemet határozottan felemelem, Piroska helyesel és biztat: tedd meg! A matracból elfúló, rémült kiáltások hallatszanak: never, never, never!

Kategoria: vers, próza
Denumire autor: Karay Katalin

Látó Szépirodalmi Folyóirat